

1. asto hins - of: eto hins - na spe, lve zin
dan hins ba, n
2. mmo kumers. et esto bluma vint bogits-
of: vint w, t, er gi, v, v // vint //
3. als we, i, l spens x, o ale, i, n: v, x m, i, t, o m, a, f, i, n, s
4. gr, v, r dazs l, e, i, s, t, o, x w, e, i, z, o, k
5. vptat si, i, p, k, i, e, g, o, x, o b, o, s, y, m, a, l, e, b, r, v, u, t
6. d, o, t, i, m, e, r, m, a, n, - of: d, o, s, i, e, i, n, w, i, z, e, k, e, r, - h, i, d, e, n, s
s, p, l, i, n, t, e, r, e, n, z, o, n, a, v, i, n, n
7. d, o, s, i, p, e, r, l, e, i, k, t, o, x, o, n, l, i, r, p, e, n, z, o, f
8. e, n, d, a, d, f, o, b, r, i, g, e, s, n, i, k, s, t, o, x, i, n
9. h, o, r, m, o, n, s, h, e, i, - of: h, o, r, m, h, e, i, t, - m, o, k, i, n, s
10. s, e, n, g, u, s, f, i, r, p, i, n, t, o, b, i, z
11. b, r, e, n, g, u, s, - of: b, r, e, n, s, - t, w, i, i, k, i, l, o, x, u, i, r, h, i, z, z, o, -
h, i, z, s, k, o, s // k, i, i, k, o, (= sleepvui men) //
12. x, o, h, a, b, s, m, i, t, h, o, n, v, e, i, v, o, d, r, e, i, l, i, t, e, r
w, e, i, n, z, o, t, x, o, d, r, o, n, g, h, o, r
13. h, o, m, o, g, d, o, m, o, x, b, a, n, m, i, t, s, o, n, s, t, e, k, // m, o
k, n, a, p, o, l, i, 1. m, i, s, t, e, l, a, a, r, m, e, t, l, o, d, e, n, b, u, i, s, i, 2.
k, n, o, o, p, i, n, z, w, e, e, r, t, o, u, w, o, f, v, e, t, e, r) //
14. i, x, h, a, p, s, o, n, k, u, i, g, o, x, i, n, t
15. v, a, s, s, l, u, v, v, o, t, - of: v, e, s, s, l, u, v, v, o, t, (1) - w, i, j, n, t, n, i, m, e, -
of: j, a, n, i, m, e, (2) v, l, l, g, o, v, i, z, t
16. i, x, b, e, m, b, l, e, i, d, a, x, n, i, m, i, t, o, n, m, i, t, x, o, g, o, i, n, b, e, n
17. i, x, h, a, p, e, t, n, i, g, o, d, o, p, n, x, l, - of: g, o, d, o, p, n, s, l, -
k, u, m, e, r, o, z, o, t
18. w, i, e, h, i, z, t, o, t, a, n, g, r, o, l, o, n, - d, i, e, w, o, d, u, o, - e, n, k, o, p, m, p, -
of: z, i, n, k, o, p, m, p, (2)
19. s, p, e, n, - s, p, e, n, o, g, o, w, i, i, f, - b, u, s, o, l, (?)
20. k, l, a, k, - b, a, n, - b, m, a, i, t, (= zwoel, flauw) - v, o, r, v, i, n, t
(zelden gebr.) - e, n, w, i, i, - m, b, e, m, - m, o, p, a, d, e, s, t, u, l, -
of: m, o, s, a, m, p, o, l, y, o, n, - m, h, o, x, - m, o, k, w, a, k, f, e, v, s, -
m, o, p, i, p, o, l
21. d, i, e, x, z, i, t, o, n, h, e, i, l, o, b, u, i, l, z, i, n, t, f, a, x, t, o, // d, o, w, e, r, t
(wereld) - m, o, m, a, n, s, k, i, i, l, (= manskerel) //
22. i, x, t, a, l, u, x, p, i, z, l, o, g, i, e, v, s
23. o, n, y, l, a, n, t, l, y, t, f, l, a, i, l, i, s, i, p, a, n, z, f, b, r, i, e, k, o
24. h, i, e, x, o, u, t, x, o, b, e, t, o, g, o, w, i, s
25. g, e, i, f, m, i, x, t, w, i, i, b, r, i, i, s, t, i, n, - b, r, i, d, e, -
b, r, i, d, e, t, o
26. d, a, t, s, t, a, n, d, b, i, l, t, s, t, a, t, o, n, o, m, e, i
27. d, i, e, l, e, v, a, x, m, o, - of: d, i, e, l, e, f, w, e, i, n, s, - g, r, u, t, m
h, e, i, z, // o, l, i, e, v, o, (= een leven) //
28. l, y, d, i, f, e, r, - of: t, o, r, d, y, v, o, l, - of: d, a, n, d, y, v, o, l, - e, s, n, i
e, n, d, a, n, h, i, m, o, l, b, l, e, v, o, - of: g, o, b, l, e, v, o
29. d, o, s, u, o, l, k, e, n, e, r, (1) - of: s, u, o, l, k, e, n, d, e, r, (1) - x, i, n, m, i, t, o
m, e, s, t, e, r, n, u, d, o, x, e, i, g, o, w, i, s
30. i, x, k, a, n, t, v, x, n, i, k, o, m, o, i, x, f, f, e, r, i, g, b, e, n
31. d, o, b, e, s, t, o, d, r, e, n, g, h, o, g, a, n, l, e, x, o, t, m, i, e, l
32. o, k, a, n, i, g, o, i, n, w, i, z, o, k, o, o, h, i, z, t, k, i, e, l, e, i, n
33. x, i, t, o, n, o, s, t, i, l, e, n, d, o, b, a, i, s, a, m
34. d, o, w, i, j, n, t, n, i, m, e, r, g, o, k, e, g, o, l, o, - of: d, o, j, a, n, t
n, a, m, i, f, m, i, t, d, o, h, e, g, o, l, o, g, o, s, p, e, l, t, (2)
35. h, i, i, x, h, a, b, a, l, t, w, i, i, k, e, r, o, v, b, u, x, o, r, u, p, o
36. d, e, i, p, i, r, e, t, e, s, n, i, r, e, i, p, d, o, x, i, t, n, u, g, a, n, w, i, t, o
k, i, z, n, e, n
37. x, o, x, i, n, v, t, f, a, l, t
38. x, i, t, o, m, f, u, i, s, x, o, g, a, l, e, h, a, l, p, a, n, v, p, m, o, k, o
39. o, k, a, l, t, n, u, v, e, w, e, i, t, b, r, e, n, s
40. s, e, s, t, o, h, i, l, o, f, a, n, l, e, m, i, l, a, k, w, e, i, t
41. d, o, m, a, n, m, u, i, t, x, a, t, g, o, v, a, r, x, o, n, v, r, u, t, - of:
m, u, i, t, s, o, n, v, r, u, t, b, o, s, e, r, m, o, (1) - of: b, o, s, e, r, m, o, (2)
// o, s, r, o, m, (subst.) //
42. e, n, d, o, s, a, l, d, o, - of: s, x, a, l, d, o, - x, u, a, l, m, o, n, e, s
p, r, e, k, o, l, o, k, - of: b, e, n, k, o, l, o, k, - of: g, o, v, o, e, l, o, k, (jonger)
43. o, d, u, v, t, x, o, g, o, x, i, g, o, f, s, p, e, i, s, m, a, t, r, s, t, a, z, e, g, e, s
44. v, i, e, m, u, i, t, o, d, o, h, i, l, o, f, t, o, v, a, n, h, a, b, s, e, n, d, i, z, e, r
d, a, n, d, a, r
45. h, e, l, p, t, a, d, b, i, d, m, o, v, p, l, i, x, t, o, // h, i, f, o, (= term haatsyn) //
46. v, x, o, m, a, e, s, e, r, e, s, o, v, i, d, a, z, o, n, o, m, d, a, s, - of: a, z, o, n
s, t, a, k
47. x, o, s, p, r, o, n, z, v, a, r, e, t, w, i, z, t, e, r, v, a, r, e, n, w, i, d, i, n, s, v, p, -
// w, i, z, d, o, //
48. d, o, b, o, m, h, w, e, k, o, r, k, a, l, d, o, b, a, t, m, (= meer) / g, r, i, f, o, l, d, - d, o, b, o, m
o, r, k, e, l, e, //

49. dyt jostə vinstər ens ta^u
 50. ɔ loe dāl vɪr də jostə mɪs-ɔf: də vɪx mɪs-
 ɔf: də hvux mɪs- tɒf- də væspərs (weinig
gebruikt)
 51. bitəprɪi- kwa, kfrɪse: t- ɔ: tɔre: ngojs-
 dɪre: n lə: pə- vjɪtɔx mɔ: kə- mə bʊtərəm
 smiɪrə
 52. dɛi vɪv w hɪtər ku.ɪr lʊtə snɛ:
 53. kə vɔfr hɪtəm du.ɔ zɪs juɛt nuɛ də juɛl
 lʊtə goɪn
 54. iχ hɪtəpmɔ: fχɪvɪt ɔ lɔ: ɛt ləɪst
 wɔtər tə lɔ: pə
 55. vɔ: ɛl vjɪrɔ xi. dʒə hɛ. ni vɪl // ɔɪn
 di: ɔf: ɔɪn di: s (ɔ) kə: nɛə
 56. iɪt də fɪt xi ni vɪl wɪt
 57. də kwɪt stɪt niɛ vɔ-ɔf: stɪt bɛ: - dən
 huɪvɪr
 58. en mɪd est nʊtə kə: t vɪtə kwɪtə
 59. dɛi kə: s lɪx klɪvɪr // ɔt lɪx (lɪx)
 60. ɔtɪvɔt pɪt bɛ xənəstɪt-ɔf: mɪsənə
 stɪt (ɔ)
 61. vɪgɔr ku: mɔ: i: dər ju.ɪr nuɛ də kɪrɪmɔs
 62. diɛ pɔ: ɔtər kə: xɪtəslɪvən kɪr vɪlmɔg
 ɛs
 63. dʒɪɪt, xvux mɪx wɔ: l mɛrɪ ʒə kə: x nɪk
 tɛ. ʒə mɪx
 64. də kwɔlɪvɪkəs xɪ, lə ɡvɪs-ɔf: xɪ, lə bɛnəkt-
 tɪk: ɔ: mɔ
 65. ɡvɪdʒə hœθn: i tɔ: sɔ-ɔf: ni kɔ: tɔ
 66. ɪdʒə ɡən kɪ, ɪs (= eet je of eten julle...)
 ɔf: xənə mɔtə: ɛs kɔpʊt-ɔ stɪk fɔs-ɔf: ɔ lɪɡ
 ɛn fən
 67. bɛs hœθn wɛ, ɪm ɡɔwɪs ɛn dɛrən u.ɪvɪt
 ɛxɔt kɪ ʒl // mɔ dɔ: x (een dag)
 68. di, ɛ kɔfɔɪ (kuwajongen) lɪf bɛ, ɪvɪt-ɔf: vɪ
 sɔn blʊtə vɪt // ɔ fɔɪkə-ɔ mɛɪnə kə
 69. dʊvɪɪn bʊs ɛn dɛi kən // bɪɪ. kɔvɪt bɔɪp- bʊs
 (ɔ: bɔɪtɔn)

70. iχ wɪvɪl-ɔf: iχ wɪl- dɔtə fɔk tɔp: ɔt mɔ
 bɪi: v bɪvɪx
 71. x hɪp: ɛ: n mən hɔt
 72. iχ kən mɪt xɪn ɪ vɔrɛsɔ-ɔf: mɪt xɪn
 tɔwɪɪsɔ- mɪnsɔ vɪt // də ɔ: lɛ ɔ-ɔf: də
 ɔ: mɪnsɔ
 73. nuɛ də nɔ: n spɔns vɔt pɪɪdɪɪn də nɔ: w
 kə: ɪ
 74. iχ hɔtə bɪtʒə kʊtə fən vɪr də nu: n
 75. də kɔ: n vɔn də kɔ. nɔɪ ɔt ɔt dɔ: ɛt xɔwɪs
 76. wɛdʒə ɡmɔ ɪ mɛkɔr wɔɪnə - mɔ bʊ. vɪx
 77. dɛi vɪt kə lɔ: ɪ dɪn // mən dɪvɪn
 (ɛkɛlɪ)
 78. x lɔvɪ nɪkəs fən // ɔ wɪvɪt (een woord)
 79. dɔt kɪnɔ wɔ: s dʊt i: ɔt kɪvɪt dɔ: pə
 80. kən ɔ: ɪn ɛn kən ɔ: ɪ ʒə lɔ: pə
 81. hɪt mɪt kə ɛs mɪdɔ kɪtɔf kə nuɛ də bɪs
 xɪt bɪmɔlɔ tə pɪkɔ
 82. dʊvɪɪn spɪvɪt ɔ: tɔ lɔdɔt
 83. ɔ kɪɡdɔ hɛl-ɔf: ɔ kɪɡdɔ wɛ, ɪ vɛrɔkə // ɛn
 stɪvɪt
 84. də mɪnsɔ xɪkɔ nɪkəs ɔ: nɔs ɔt ɛ: kɔm
 // ʒɛt
 85. kɔnɔ mɔndɛs dɪlɪx fəndə dʊs
 86. dɔs m kɪm bɔ: ɛn dɔn m ɔm wɪɛx
 87. iχ kʊx fɪr də kɪɪnɔn ɛn tɪmɔl
 88. diɛ bʊɡ ɛs kɔpʊt xɔɡɛɪn-ɔf: ɛs xɔstɪ, ɪvɪ
 mɪdɔn kʊs ɛn tɔstɪkɔ
 89. kə lɪtʒə wɔ: s kʊt mɛr tʊxɔt-ɔf: tʊx
 fʊvɪn
 90. ɛndə lʊmɔr ɛxɔt: bɪstɔ
 91. mɔ fɪtɔr (1)-ɔf: mɔ fɪtɔr (2) mɪvɪt xɔt
 kɔ: nɔ mɪkɔ-ɔf: kɔ: nɔ ɪ ʒə
 92. xɪk mɔnɔn ku: d ɛns
 93. iχ wɛ: t ni bʊvɪɪm ɡɛɪn xɪkɔ
 94. ɛn dɪ, ɛ kɪ. ɪlɔ kɔldɔt (1)-ɔf: kɔldɔt (2) ɛs
 xɔt bɪ: ɪ

96. iχ mu't uss-blut dre.ηk vnr stæz k to
wɣɛnɔ(1)-of: to wɣɛnɔ(2)

97. iχ mu't ɣɔb fujɛr nuɣ m dɔ stal dɔɔ: ɣɔ-
of: vɔ: ɛɔ

98. mɔ bɣ: r wɔ: s myθ

99. dɔ mɛlɔg bu: r mɔg mɔ ɣɛv tɔntu: r
|| tɔs wɛ: t ɔnt ('t is verom)||

100. dɛ: i bu'tɔr mɛlɔg ɛs dɔn ɛn x̄u: r- s̄kɔm
tɔ bɛ: tɔr k

101. vɔ kɔ: nɔ dɔt k̄u: b- of: dɛs ɣɛt- tɔ- mɔ kɔ
ɛn ɔn u: r || vɛlɔ||

102. dɔ vɛlt nɛk vɛr lɔm tɔ x̄zɔ

103. ɔ k̄ɔm p nu' dɔn mɔny: tɔ ɔ: ɔt

104. ɛn tɔ ɔlɣɔ x̄in bɛɔx̄ ɔv: u vɣ: ɔ: t k̄ɔm p-
|| ɣɔ: (shuwen)- iχ ɣɔ: u (iχ shuwen)||

105. dɔ: ɔzɔ dɔv p dɔ:

106. ɛn ɔv: m hɛl ɔ x̄ɔ stɛk fɛn dɔ bɔlɔɔ: fχɔ-
vɔ: ɛɔ

107. dɔzɔ mu' dɔms nu' s fɣl tɔ kɔ: mɔ k̄i: kɔ
|| k̄y. nɔ (- lauren)||

108. k̄ɛs ɛs fɛn lɣwɔ kɔ: m: i dɔn ɣɣ bɔs ɣɛlɔ

109. dɛ: i dɔ: r ɛs fɛn bɣ: k̄ɔ k̄u: t x̄ɔmɔk

110. ɔ ɣɔtɔvut wɛ: f mu't kɔ: nɔ nɔ:

111. x̄lɔp hɛ: ɣɔ: ɔs x̄ɔx̄ɛt mɛrtwɔ: s x̄ɔ
ɣu: t x̄u: vɛt

112. dɔ bɔv: r- of: dɔ bɔv: r- x̄ɛk dɔdɔt nuχ
tɔ dɣ: r ɛs fɛr tɔ ɔv: r

113. bɔ: kɔ- iɣ bɔ: k- dɔzɛ- bɔ: k- h̄i: ɛ bɔ: k-
bɔ: kɔ- v̄i: ɛ bɔ: kɔ- iɣ bɔ: ɣdɔ- ɔ bɔ: ɣdɔ-
h̄i: ɛ bɔ: ɣdɔ- v̄i: ɛ bɔ: ɣdɔ- v̄i: ɛ h̄l ɔ
ɣɔbɔ: kɔ

114. b̄i: ɔ- iɣ b̄i: ɔ- dɔzɔ b̄i: ɔ- h̄i: ɛ b̄i: ɔ- v̄i: ɛ b̄i: ɔ-
b̄i: ɔ v̄i: ɛ- iɣ b̄u: v̄i: ɛ- iχ h̄lɔp x̄ɔbɔv̄i: ɛ- b̄u: v̄i: ɛ
x̄ɛ: v̄k

115. tɔx̄ɔ k̄lɛ: r nɔkɔ(1)- of: tɔx̄ɔ k̄lɛ: r n(2)- mɛ
tɔx̄ɔ fɛ: n

116. ɔzɔ kɔ: nɔ ɛ: r r k̄ɛ: ɣɔn vɛtɔ mɛrt

117. h̄ɛt x̄ɔx̄ɛ: x̄ tɔbɔr ɔ: n m̄iχ sɔ: l dɛηkɔ

118. dɔ mɔ x̄ ɣɔ: x̄ dɔtɔn ɣɔlɛ: k kɔ:

119. dɔ wɔrɔ vɛ: f ɣɛɛ: s

120. ɔndɔr dɛf ɛ: r k lɔɣ v̄lɔl ɛ: r kɔb

121. tɔv̄i: tɔ x̄ɔl(1)- of: x̄ɛ l(2) sɛfɔs k̄u: v̄kɔ-
t k̄vɔ ɣɔf

122. tɔhɔ ɛs nuχ: v̄i: n tɔs nuχ mɛr v̄v̄l s
x̄ɔmɛ: t

123. mɔjɔnɛ: s mɔ: kɔsɔ mɛn dɔvɔr v̄ɔnɔn ɛ: r

124. dɔd b̄l m̄kɔ x̄ɔl- of: x̄ɛ l- dɔv̄ m̄y lɔk- of:
lɔ: stɔ x̄ wɔ: sɔ

125. ɣɔstɔ: r h̄ɛt x̄ɣɔr wɛ: n

126. v̄kɔ: t kɔ: x̄ɛ ɔ: fχɔb̄jɔnt || b̄jɔn: - of:
b̄jɔnɔ (- branden)||

127. dɔ m̄ɛlɔk ɣɔf: ɛ ɔ: tɔm ɛ: r v̄ɔndɔ k̄u: u

128. dɔ k̄ɔstɔr lɔɛ fɛr dɔ k̄ɔɛ: s̄pɔrɛ: sɔ

129. dɔ b̄v̄i: ɔ(1)- of: dɔ b̄v̄i: ɔ(2) v̄ɔndɔ k̄ɔ: wɔ ɣɔl-
of: k̄ɔɛ: wɔ: ɣɔl (minder, jonger?) b̄l ɣɔ ɔnɔr
t x̄ɔw̄iχ

130. dɔ tɔwɛ i ɣɔɛ: sɔ k̄u: u mɔ(1)- of: k̄v̄ u mɔ(2)-
b̄ɔ: tɔ

131. x̄lɔb̄m̄ɔm x̄wɔd m̄blu' ɣɔstɔ: ɣɔ- of:
ɣɔk̄v̄ut || iɛf. n. kɔ: ɔ||

132. dɛ: i s̄ɔ: s̄ ɛs wɔt dɔn || f̄lɔ: || wɛɣs (m̄ɣɛv̄ɔntɔn)||

133. dɔ s̄nɔ: u lɔɣ dɛk

134. dɔs lɔn ɣɔlɛ: ɣɔ(1)- of: dɔs lɔn ɣɔlɛ: ɣɔ(2)
ɔ ɣuχ(1)- of: ɛ ɣuχ(2) nuχ ɔ x̄i: n h̄lɔp

135. n̄i: v̄pɔ: r t wɣɛnt nɔ: m̄ h̄ɛ: l n̄ɔ: u stat
|| ɔn k̄u: v̄t (poort)||

136. d̄v̄ n- iɣ d̄v̄ nɔt- d̄zɛ d̄v̄ tɔt- h̄i: ɛ d̄v̄ tɔt-

v̄i: ɛ d̄v̄ nɔt- ɣ̄i: ɛ d̄v̄ tɔt- x̄ɔ d̄v̄ nɔt- iχ d̄u: x̄ɔt-

ɣɔ d̄u: x̄ɔt- ɔ d̄u: x̄ɔt- v̄ɔ d̄u: ɣm̄ɔt- ɣɔ d̄u: x̄ɔt-

x̄ɔ d̄u: ɣm̄ɔt- d̄u: ɣiχ tɔt- d̄u: x̄tɔnt m̄ɛr:

d̄u: ɣɔ x̄ɔt m̄ɛr

137. dɔ: r ɣɔ: dɔ: r ɣk̄lɛ: r t- dɔ: r fɔnt- dɔ s̄v̄lɔ: ɛ tɔ

138. d̄v̄ tɔ- h̄i: ɛ d̄v̄ s- h̄i: ɛ d̄v̄ x̄dɔ- kɔ h̄ɛt

ɣɔd̄v̄ s(1)- of: kɔ h̄ɛt ɣɔd̄v̄ s(2)

139. bens - iχ ben - zo bent - hie bent - viē
bens - zo bent - zo bens - bent hie -
 of: bentor - bontor - iχ hieχ bons
 140. Locale Landnamen: m ry: (1) - of: m ry: (2) -

(4a.11) - 2 bendor (1) - of: 2 bontor (2) (loz)
 141. Locale Waternamen: dā biēk - dā
buven (Born = bron) - dā wē:z (Wijer =
vijver)

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is hiē:n

De inwoners heten: de j van hiē:n

Een bijnaam kennen ze niet.

Aantal inwoners op 31-12-1947: 488.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn: tō 120r (het Dorp) en hō. lē. m
Hardelingen. Het uitzondering van de bewoners van het kasteel te Hardelingen, die Frans
 als huistaal gebruiken, spreekt de hele bevolking dialect. A.B.N. komt niet voor.

De bevolking bestaat uit landbouwers. Er zijn een 30 à 40 arbeiders, die te duit in
 de hofpiefabriek en te Herstal werk vinden. Er is te Horn een zagerij.

Bezienswaardigheden: 1. Willems Hubert; 46 j.; hier geb.; onderwijzer, verbleef, behalve zijn studie-
 jaren, steeds hier; v. van hier, m. van Riermaal. Spreekt buiten de school met dialect.

2. Willems Richard; 79 j.; ere-gemeenteontvanger, industrieel; verbleef altijd hier; v. van
 Riermaal, m. van hier; spreekt altijd dialect in de omgang met zijn dorpsgenoten.